IL-HAMES HADD TAL-GHID (2022) KNISJA HAJJA

Contributed by Frans Galea
Saturday, 14 May 2022
Last Updated Saturday, 14 May 2022

Din
hija il-Liturgija tal-Hames Hadd ta' L-Ghid (2022) bi hsibijiet min Joe Rapa.

Fil-Misteru tal-Missjoni ta’ Kristu se''et xi 'a!a tal-g'a!eb: &olqien
 did! Poplu did !ie mnissel. Fil-bidu, minn Adam rieqed 'ar!et Eva
bis-sa''a tal-Ispirtu s-Santu. B’hekk
minnhom in'alqet ir-razza umana. Imma
minn Kristu “rieqed” fuq is-Salib, 'ar!et minn !enbu razza !dida, Poplu did:
il-Knisja. Adam u Eva saru !isem wie'ed
li ta frott qares g'ax kull min tnissel minnhom inag'tatlu n-natura tag'hom li
tmut, g'ax dinbu. Imma meta Kristu u
l-Knisja saru !isem wie'ed huma ma tawx frott il-Mewt, i|da frott &aj g'al
dejjem, ulied il-Fidi li j!orru !ewwa fihom in-natura divina ta’ Alla nnifsu,
li ma tmut qatt.

Dan huwa d-Dawl li je'tie! idawwalna f’dawn il-jien “friski” tal-G'id, meta
l-Knisja qeg'da t'ejji ru'ha biex tg'ix Memorjal ie'or, il-Memorjal ta’ G'id
il-&amsin, bil-Grieg “il-Pentekoste”. Kull min tassew qieg'ed f’Mixja ta’
Konver|joni janti ipa b’'e!!a dawn il-mumenti solenni tal-Litur!ija
tal-Knisja. Il-Knisja tg'ix minn
stennija g'al stennija. Issa g'andha
quddiemha l-istennija li tg'ix qisu qed ise'' issa, ise'' din is-sena,
il-Pentekoste. Il-Knisja taf x’inhu
d-de|ert spiritwali, in-nixfa meta l-G'arus tag'ha b'al donnu jin'eba ftit
minnha. Imma ikbar kemm hu l-g'atx
tad-de|ert, iktar tistenna biex dak li !ara darba jer!a’ jse'' u d-de|ert
jinfaqa’ bl-g'arar tal-Ispirtu s-Santu!
Kollox minnU, ming'ajrU xejn!
G'alhekk kollox hu Misteru, g'ax dak li se'' darba, jse'' fina meta
n!arrbuh, meta jkollna l-esperjenza tieg'u.
G'ax x’ikun ta’ !id g'alija jekk xi 'a!a tajba !rat elfejn sena ilu u
mieg'i g'adha ma messet qatt?

Santa Tere|a ta’ Avila, Duttura tal-Knisja u dik li wettqet ir-Riforma
tal-Ordni Karmelitan, damet snin twal soru fi kri|i, dejjem b’subg'ajha mda''al

fil-Brevjar, tant li 'a l-forma ta’ subg'ajha.
Snin tbati biex titlob. Snin ta’
de|ert. Darba kienet g'addejja minn
kuritur tal-kunvent u 'arset lejn wi il-Kur ifiss li kien hemm imdendel. Min jaf kemm mijiet ta’ drabi 'arset lejH bla ma tat kas. Din id-darba se'' il-Misteru
tal-G'id fiha! Kristu b'al qisu miet
g'al din is-soru f’dak il-waqt, mhux qabel.
Bid-Dawl tal-Ispirtu s-Santu hi “rat” dak li qabel ma setg'etx
“tara”. L-Ispirtu ta l-&ajja
lill-Misteru. Dan jista’ ji!ri lilna
tafux! Kelma qaddisa li tkun smajtha elf
darba bla ma daqqlek xejn, tismag'ha darba bid-Dawl tal-Ispirtu u tbiddlek
mill-qieg'! Fid-Dawl tal-Ispirtu, Int
tibda “tara” l-problemi u kulma je|isti madwarek b’g'ajnejn “!odda”.

Dan hu li !ralhom l-Appostli fl-Ewwel Pentekoste. Quddiem Kristu mqajjem mill-Mewt fer'u fuq li
fer'u, imma be|g'u wkoll fl-istess 'in.
Il-Qawmien ta’ Kristu ma 'elishomx mill-bi|a’. Baqg'u isakkru l-bieb ta’ fejn kienu
bl-istaneg. Il-Qawmien se'' fihom u
g'alihom dak inhar meta n-Nar tal-Ispirtu s-Santu qabbad &u!!ie!a qaddisa !ewwa
qalbhom u wrihom x’kienet ir-rejaltà !dida, il-Verità! Huma tajru l-istaneg, fet'u bera' il-bibien
imsakkra, u huma, li kienu jib|g'u min-nies, issa mlew lil erusalemm kollha
bl-A'bar li l-Messija tant mistenni kien intbag'ad u niesu kienu qatluh fuq
salib a'rax, imma l-Missier kien qajmu u huma kienu xhieda ta’ dan!

Il-Knisja twieldet mill-Ispirtu s-Santu, l-istess kif Kristu tnissel
f’Marija permezz tal-Ispirtu s-Santu. Xi
freskezza ta’ rakkonti nsibu fl-Atti tal-Appostli! Nimma!inaw lil Pawlu u lil Barnaba, mimlijin
bl-Ispirtu s-Santu, imbuttati minnU, mimlijin 'e!!a biex ixandru dak li kien
!did g'ad-dinja, g'all-bnedmin kollha.
Huma ji!ru minn belt g'al belt fl-Asja Minuri (illum it-Turkija). Minn Listra g'al Ikonju, minnn Ikonju g'al
Antijokja, minn Antijokja g'al Pisidja, minn Pisidja g'al Pamfilja, minn
Pamfilja g'al Perge, u minn hemm g'al Attalja...

Kien xog'ol, u xog'ol 'afna drabi diffi li, imma huma ma kinux iqisuh
xog'ol. Kien |mien ta’ tbatija, bil-mixi
kullimkien, daqqa milqug'a daqqa m'a!!ra, imma dan ma qisuhx tbatija. Mhux darba u tnejn farfru s-sandli ta’
saqajhom mit-trab ta’ bliet li ma laqg'uhomx, imma g'alihom dan ma kienx ta’
qtig' il-qalb. G'ax dan kollu g'alihom
kien frott l-Im'abba lejn Alla u l-proxxmu.
Meta int tag'mel xi 'a!a g'ax t'obb tag'milha, anke jekk tiswielek
tbatija, it-tbatija ma tarahiex, it-tbatija fiha sens, it-tbatja tkabbar
l-Im'abba. Imma jekk tag'mel xi 'a!a
g'ax bil-fors, g'ax ikkmandawk, g'ax hekk suppost, allura tbatija biss ikun
hemm, g'ax m’hemmx Im'abba. B'al |ew!t
itfal jag'mlu l-istess “homework”. Wie'ed i'obb jistudja. L-ie'or jag'mel kollox bil-fors u j'ares lejn
l-arlo!! fuq il-'ajt biex itajjar kollox u jmur jilg'ab!

Lil dawk li emmnu f’ esù u 'abbewH ta’ dak kollu li g'amel g'alihom, Pawlu

u Barnaba qalulhom: “Bi tbatijiet kbar
je'tie!ilna nid'lu fis-Saltna ta’
Alla!” (Atti 14, 22). Imma kienu jafu li qed jitkellmu ma’ nies li
kienu nnamrati ma’ Kristu g'ax emmnu fil-Misteru tal-G'id tieg'u. Huma emmnu li dnubiethom kollha !ew ma'sula
fid-Demm ta’ Kristu. Hu miet biex huma
ma jmutux! Hu bata fuq li bata biex huma
ma jkollhomx xi jpattu. Hu da'al
fil-Mewt u 'are! minnha biex jag'tihom garanzija li huma ma kienu se jmutu
qatt! G'al nies b'al dawn, li jbatu g'al
Kristu hi 'a!a normali. Anzi kienu jafu
xi 'a!a profonda: l-Im'abba tidher u tikber fit-tbatija, fis-Salib, meta tkun
ippersegwitata. Il-bqija kollox frug'a.

Fil-qalba tal-kultura tal-lum, li dejjem qeg'da ssir tixbah lil dik
Greko-Rumana, g'andna b|onn Knisja &ajja.
Knisja &ajja iwellidha biss l-Ispirtu s-Santu g'ax minnU u minnU biss
tnixxi l-&ajja vera. Knisja mag'mula
minn a'wa li jafu li n-Nisrani qatt ma “wasal” imma dejjem qieg'ed f’mixja ta’
Fidi, fi pro ess tal-Mag'mudija li trid tikber sakemm til'aq il-milja tag'ha
fih. Insara b'al dawn jishru g'all-Ispirtu.
Huma bil-g'atx g'all-Ispirtu.
Huma fqar u mxennqa g'all-Ispirtu.
Huma jafu li l-Missier ma jittradixxix it-Talba g'all-Ispirtu g'ax esù
qal iktar minn darba li l-Missier ma jistax ji 'ad it-Talba ta’ min jitolbu
l-Ispirtu s-Santu.

G'andna b|onn Knisja kollha Nar, Nar li ma ja'raqhiex, Nar li jwerwer
lill-g'edewwa, Nar li jsa''an il-qlub ta’ min jemmnen. Knisja li tkun b'ar-ri'... dejjem miftu'a
g'al dak li jindikalha Alla. Knisja li
l-g'an wa'dieni g'all-e|istenza tag'ha hu li tixhed li l-Mewt !iet mirbu'a fi
Kristu! Dan hu li l-Mulej bg'atna
nxandru. Din hi l-bomba li d-dinja
g'andha b|onn tisma’, imma d-dinja tilfet is-smig' g'ax tara lil kul'add imut,
li sa'ansitra l-!ebel |onqri jinbidel u jitmermer mas-sekli! Kif ti!i tg'idli li l-Mewt hi mirbu'a?!

Huwa hawn li tid'ol il-Knisja. Huwa
hawn li d-dinja g'andha b|onn tara Knisja &ajja, ikollha Knisja &ajja fil-qalba
tag'ha b'alma l-borma g'andha b|onn il-mel' fil-qalba tal-affarijiet l-o'ra li
jkun hemm fiha. Kif se temmen id-dinja
li l-Mewt intreb'et minn Kristu? Billi
tara a'wa, Kristjani, maturi fil-Fidi, li fihom Kristu reba' il-Mewt
tag'hom. Nies sempli i, mag'rufa b'ala
nies normali mill-!irien, imma li ftit il-ftit jinbidlu fi xbihat fqar ta’
Kristu u li jsiru differenti. Differenti
mill-bqija. Ir-reb'a fuq il-Mewt tidher
mill-g'aqda totali ta’ bejn l-a'wa u l-im'abba g'all-g'adu. Dawn huma s-sinjali li lid-dinja jg'idulha li
l-Mewt m’g'adx g'anha setg'a fuq dawn in-nies bil-bi|a’ tag'ha. G'ax dawn l-a'wa issa huma &ajjin g'al
Dejjem. A'na li tg'ammidna, a'na msej'in
biex dan kollu jse'' fina, mhux bl-isforzi tag'na (!), mhux bil-merti tag'na
(!) imma bl-opra tal-Ispirtu s-Santi li ja'dem f’dawk li jemmnu tassew f’ esù. Minn hawn stess huma
jkollhom esperjenza
tal-&ajja li ma tispi ax fejn “Alla
nnifsu jkun mag'hom, Alla tag'hom. Hu

jixxottalhom kull demg'a minn g'ajnejhom: ma jkunx hemm i|jed mewt, anqas biki
jew g'ajat jew tbatija ma jkun hemm i|jed, g'ax g'abu l-'wejje! ta’ qabel.”
(Apok. 21, 3-4).

Id-dinja hija m'assra, mimlija vjolenza, korruzzjoni, egoi|mi u
tensjoni. Imma d-dinja taf fejn hemm
l-Im'abba u fejn m’hemmx. Id-dinja
tag'raf fejn hemm Nisrani veru u Nisrani “tal-isem”. Il-Mulej stess qal: “B'alma 'abbejtkom jien, hekk ukoll 'obbu intom lil xulxin. Minn dan jag'raf kul'add li intom dixxipli
tieg'i: jekk ikollkom l-im'abba ta’ bejnietkom.” (w. 13, 34-35).

Il-Litur!ija tal-Kelma tal-lum:

Qari I

G'arrfu lill-Knisja b’dak kollu li Alla g'amel mag'hom.

Atti 14:21b-27

Qari mill-Ktieb
tal-Atti tal-Appostli

F’dak i|-|mien, Pawlu u Barnaba re!g'u lura lejn
Listra, Ikonju u Antjokja, jag'mlu l-qalb lid-dixxipli u j'e!!uhom biex jibqg'u
fil-fidi, g'aliex, kif kienu jg'idulhom, “je'ti!ilna nbatu 'afna biex nid'lu
fis-Saltna ta’ Alla”.

G'amlulhom ukoll presbiteri f’kull Knisja, u
bit-talb u s-sawm 'allewhom f’idejn il-Mulej, li fih kienu emmnu. Imbag'ad
g'addew minn Pisidja u !ew fil-Pamfilja. Wara li xandru l-kelma f’Per!e, ni|lu
Attalija; minn hemm marru bil-ba'ar lejn Antjokja, mnejn kienu bag'tuhom u
rrikkmandawhom f’idejn il-grazzja ta’ Alla g'ax-xog'ol li temmew.

Meta waslu, laqqg'u l-membri tal-Knisja u qag'du
jg'arrfuhom b’dak kollu li Alla g'amel mag'hom, u wrewhom kif feta' il-bieb

tal-fidi g'all-pagani.

Il-Kelma tal-Mulej.

R/. Irroddu 'ajr lil Alla.

Salm Responsorjali

Salm 144(145):8-9,10-11,12-13ab

R/.(ara 1): Imbierek ismek g'al dejjem, Mulej.

jew

R/. Hallelujah, hallelujah, hallelujah.

Twajjeb u 'anin il-Mulej,

idum biex jag'dab u kollu tjieba.

Twajjeb ma’ kul'add il-Mulej,

tjubitu fuq kulma g'amel. R/.

Kulma g'amilt iroddlok 'ajr, Mulej;

iberkuk il-'bieb tieg'ek kollha.

Is-seb' tas-saltna tieg'ek ixandru,

fuq is-setg'a tieg'ek jitkellmu. R/.

Jg'arrfu lill-bniedem il-qawwa tieg'ek,

u s-seb' u l-!miel tas-saltna tieg'ek.

Saltnatek hi saltna g'a|-|minijiet kollha,

minn nisel g'al nisel il-'akma tieg'ek. R/.

Qari II

Il-Mulej jixxuttalhom kull demg'a minn g'ajnejhom.

Apok 21:1-5a

Qari mill-Ktieb
tal-Apokalissi ta’ San wann Appostlu

Jiena, wanni, rajt sema !did u art !dida, g'ax
is-sema ta’ qabel u l-art ta’ qabel g'abu, u ma kienx hemm i|jed ba'ar. U
l-Belt il-qaddisa, erusalemm il-!dida, rajtha nie|la mis-sema ming'and Alla,
im'ejjija b'al g'arusa m|ejna g'all-g'arus tag'ha.

U smajt le'en qawwi !ej mit-tron jg'id:

“Din hi l-g'amara ta’ Alla mal-bnedmin!

Hu jg'ammar mag'hom,

u huma jkunu l-poplu tieg'u,

u Alla nnifsu jkun mag'hom, Alla tag'hom.

Hu jixxuttalhom kull demg'a minn g'ajnejhom;

ma jkunx hemm i|jed mewt,

anqas biki jew g'ajat jew tbatija ma jkun hemm
iljed,

g'ax g'abu l-'wejje! ta’ qabel”.

Imbag'ad dak li hu bilqieg'da fuq it-tron qal:
“Ara, se n!edded kollox”.

Il-Kelma tal-Mulej.

R/. Irroddu 'ajr lil Alla.

Akklamazzjoni qabel l-Evan!elju

ara w 13:34

Hallelujah. R/. Hallelujah.

Nag'tikom kmandament !did, jg'id il-Mulej,

li t'obbu lil xulxin b'alma 'abbejtkom jien.

R/. Hallelujah.

Evan!elju

Nag'tikom kmandament !did, li t'obbu lil xulxin.

 w 13:31-33a,34-35

Qari mill-Evan!elju
skont San wann

Kif 'are! uda mi - enaklu, esù qal: “Bin
il-bniedem huwa gglorifikat issa, u permezz tieg'u huwa gglorifikat Alla. Jekk
Alla huwa gglorifikat permezz ta’ Bin il-bniedem, Alla wkoll permezz tieg'u
nnifsu g'ad jigglorifika lilu, u dalwaqt jigglorifikah. Uliedi, ftit ie'or se
ndum mag'kom. Nag'tikom kmandament !did, li t'obbu lil xulxin. B'alma
'abbejtkom jien, hekk ukoll 'obbu intom lil xulxin. Minn dan jag'raf kul'add li
intom dixxipli tieg'i, ji!ifieri, jekk ikollkom l-im'abba bejnietkom”.

Il-Kelma tal-Mulej.

R/. Tif'ir lilek, Kristu.